

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Václava Štencla, MA a JUDr. Radka Malenovského v právní věci

žalobce: **K. Š.**, narozen X
bytem X
t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Kuřim
zastoupen advokátem Mgr. Markem Ježkem
sídlem Tovární 1707/33, 737 01 Český Těšín

proti
žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Kuřim**
sídlem Blanenská 1191, 664 34 Kuřim

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2022, sp. zn. VS-45507/ČJ-2022

takto:

- I. Rozhodnutí Vězeňské služby České republiky, Věznice Kuřim ze dne 18. 3. 2022, sp. zn. VS-45507/ČJ-2022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 628 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Marka Ježka, sídlem Tovární 1707/33, 737 01 Český Těšín.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2022, č. j. VS-45507/ČJ-2022-803332 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o uložení kázeňského trestu ze dne 11. 3. 2022, č. j. VS-45507/ČJ-2022-803332 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Stížnost byla zamítnuta dle § 52 odst. 3 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen „ZVTOS“), ve spojení s § 60 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 345/1999 Sb., Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „řád výkonu trestu odnětí svobody“).
2. Kázeňského přestupku se měl žalobce dopustit dne 14. 1. 2022, kdy bylo provedeno orientační toxikologické vyšetření žalobce na přítomnost omamných a psychotropních látek v jeho organismu. Orientační vyšetření odhalilo pozitivitu na přítomnost THC a Tremadolu v organismu žalobce. Výsledek orientačního vyšetření byl potvrzen Ústavem soudního lékařství v Brně. Tímto žalobce porušil § 28 odst. 1 a odst. 3 písm. b) ZVOTS. Za kázeňský přestupek správní orgán prvního stupně uložil kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 10 dnů nepodmíněně podle § 46 odst. 3 písm. g) ZVOTS.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce má za to, že byl napadeným rozhodnutím přímo zkrácen na svých právech z důvodu vad řízení. Žalobce konstatuje, že Vězeňská služba je správním úřadem. Má za to, že rozhodnutí žalovaného je rozhodnutím ve smyslu § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a podléhá právnímu režimu správního řádu. Řízení o uložení kázeňského trestu a o stížnosti proti uložení kázeňského trestu je toliko obecně formulováno v § 46 a § 52 ZVOTS. Na řízení o uložení kázeňského trestu a na něj navazující stížnostní řízení se subsidiárně aplikuje správní řád, jelikož zvláštní zákon tyto otázky neupravuje.
4. Žalovaný řízení zatížil vadou spočívající v nedodržení povinnosti správního orgánu vyzvat účastníka řízení k doplnění podání. Žalobce podal prostřednictvím svého právního zástupce dne 14. 3. 2022 proti prvostupňovému rozhodnutí stížnost, která měla být odůvodněna dodatečně. Podle § 37 odst. 3 správního řádu v případě, že podání nemá předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit, nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Žalovaný své povinnosti vyzvat žalobce k doplnění stížnosti nedostál a po podání neodůvodněné stížnosti žalobcem meritorně rozhodl.
5. Dále měl žalovaný řízení zatížit vadou spočívající v nedodržení povinnosti správního orgánu doručit písemnost právnímu zástupci účastníka. Žalobce udělil plnou moc svému právnímu zástupci dne 1. 3. 2022 k zastupování pro celé řízení. V řízení bylo vydáno rozhodnutí o kázeňském trestu, rozhodnutím o stížnosti bylo zrušeno a věc byla vrácena zpět k novému řízení. V navazující části řízení byla řízení udělena nová spisová značka. Žalobce má za to, že zmocnění, které mu bylo uděleno je účinné rovněž pro tu část řízení evidovanou pod sp. zn. VS-45507/ČJ-2022, jde o identické řízení, ve kterém bylo po vydání rozhodnutí o zrušení kázeňského trestu pokračováno a žalovaným bylo věci přiděleno účelově nové číslo jednací.

6. Dne 11. 3. 2022 bylo žalobci v rámci pokračujícího kázeňského řízení doručeno prvostupňové rozhodnutí, které nebylo doručeno právnímu zástupci žalobce. Dle vyjádření žalobce mu bylo žalovaným sděleno, že jde o věc, ve které není právně zastoupen, jelikož jí bylo přiřazeno nové číslo jednací (č. j. VS-45507/ČJ-2022). Tato skutečnost byla telefonicky sdělena žalobcem jeho právnímu zástupci, který podal dne 14. 3. 2022 z opatrnosti stížnost, přestože mu nebylo žalovaným doručeno rozhodnutí a neměl tedy možnost se seznámit s obsahem rozhodnutí. Žalovaným bylo o stížnosti rozhodnuto dne 18. 3. 2022 bez doručení napadeného rozhodnutí právnímu zástupci. Žalovaný opakovaně porušil svou zákonnou povinnost doručit rozhodnutí právnímu zástupci žalobce dle § 34 odst. 2 správního řádu. Právní zástupce neměl na základě pochybení žalovaného možnost seznámit se s obsahem rozhodnutí a řádně tak odůvodnit opravný prostředek.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k relevantní právní úpravě uvedl, že dle § 76 odst. 1 ZVOTS se na řízení dle tohoto zákona správní řád nevztahuje. Pravidla pro ukládání kázeňských trestů jsou upravena ZVOTS. K podrobnostem při kázeňském řízení je vydán řád výkonu trestu odnětí svobody, který v § 56 a násl. stanovuje pravidla pro řízení o kázeňských trestech. Dle konstatování Krajského soudu v Brně uvedeného v rozsudku č. 29 A 41/2012 a 29 A 1/2013, se použijí základní zásady činnosti správních orgánů dle § 177 odst. 1 správního řádu.
8. Žalobce se prostřednictvím právního zástupce odvolává na plnou moc ze dne 1. 3. 2022. Tato plná moc však byla udělena k právnímu zastoupení ve věci kázeňského řízení o uložení kázeňského trestu pod sp. zn. VS-33145/ČJ-2022-803332. Rozhodnutí v tomto řízení bylo zrušeno a věc byla vrácena k novému kázeňskému řízení. Plnou moc, na kterou žalobce odkazuje, žalovaný neeviduje, proto bylo komunikováno pouze s žalobcem.
9. Žalovaný zastává právní názor, že v kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznici v reálném čase. Proto na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu. Žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování a dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
11. Žalobce spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí ve vadách řízení. Namítá vadu spočívající v nedodržení povinnosti správního orgánu vyzvat účastníka řízení k doplnění podání a vadu spočívající v nedodržení povinnosti doručit písemnost právnímu zástupci žalobce.

12. Krajský soud se předně zabýval tvrzeným opomenutím žalovaného doručovat písemnosti zmocněnému právnímu zástupci žalobce. Dle žalobce nebylo jeho právnímu zástupci doručeno prvostupňové rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Právním zástupcem byl žalobce přitom zastoupen na základě plné moci ze dne 1. 3. 2022. Žalovaný sdělil, že mu tato plná moc nebyla doručena standardně prostřednictvím datové schránky a tuto plnou moc neeviduje, plná moc navíc zmocňuje právního zástupce pro řízení evidované pod sp. zn. VS-33145/ČJ-2022. Proto prvostupňové rozhodnutí právnímu zástupci žalobce nedoručoval.
13. Plná moc zmocňovala právního zástupce žalobce k: „*právnímu zastoupení ve věci kázeňského řízení a o uložení kázeňského trestu Vězeňské služby ČR Věznice Kuřim pod č. j. VS-33145/ČJ-2022-803332, včetně jeho přezkumu.*“ Krajský soud má za to, že takto formulovaná plná moc je účinná i pro tu část řízení, která byla evidována ve spise sp. zn. VS-45507/ČJ-2022, protože se jednalo o totožné kázeňské řízení. Číslo jednací v plné moci slouží především k identifikaci konkrétního kázeňského řízení, pro které je plná moc udělována. Užití čísla jednacího však nebrání zastupování právním zástupcem v celém řízení, tedy i v té části řízení, která je z důvodu interní organizace činnosti žalovaného vedena ve spise pod odlišnou spisovou značkou. Krajský soud má za to, že rozdělení řízení do dvou spisových dokumentací je čistě formální úkon žalobce, který nemá vliv na zmocnění, které bylo pro toto řízení uděleno právnímu zástupci žalobce. Z plné moci je evidentní vůle žalobce být právním zástupcem zastoupen v celém kázeňském řízení.
14. Podle judikatury zaslání rozhodnutí zastoupenému účastníkovi namísto zástupce představuje vadu řízení. Tato vada však zároveň nemusí mít bez dalšího vliv na zákonnost rozhodnutí. Při zvažování vlivu vady na zákonnost rozhodnutí je totiž nutné brát v úvahu míru, v jaké byl účastník řízení v důsledku takového pochybení zkrácen na svých procesních právech, zejména na právu brojit proti tomuto rozhodnutí (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 7 A 125/2001-39 a ze dne 16. 3. 2004, č. j. 7 A 163/2002-53). Vada proto bude zpravidla zhojena, podá-li účastník řízení odvolání včas (rozsudek ze dne 4. 6. 2003, č. j. 6 A 12/2001-51); k jejímu zhojení naopak zpravidla nedojde, má-li za následek ztížení či zmaření možnosti obrany proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně (kromě rozsudku č. j. 7 A 125/2001-39, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 337/2019-64). V dané věci by nedoručení prvostupňového rozhodnutí zmocněnému právnímu zástupci znemožnilo žalobci účinně hájit jeho práva a oprávněné zájmy v řízení o stížnosti i s ohledem na existenci přísné 3denní zákonné lhůty pro podání stížnosti a s ohledem na skutečnost, že žalobce byl ve výkonu trestu a neměl proto k dispozici běžné komunikační prostředky.
15. Otázka doručení plné moci ze dne 1. 3. 2022 žalovanému je skutečností rozhodnou pro posouzení žalobní námitky a pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí. Krajský soud se proto zabýval tím, zda byla plná moc před vydáním prvostupňového rozhodnutí žalovanému doručena. Plná moc ze dne 1. 3. 2022 nebyla součástí spisové dokumentace, která byla krajskému soudu prvotně zaslána žalovaným v elektronické podobě. Na základě žaloby se však lze domnívat, že plná moc správnímu orgánu doručena byla. Z žaloby plyne, že dne 2. 3. 2022 bylo právním zástupcem žalobce zasláno odůvodnění stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Dne 4. 3. 2022 právní zástupce požadoval zaslání kopie rozhodnutí o stížnosti. Žalovaný s právním zástupcem žalobce následně komunikoval dne 4. 3. 2022 prostřednictvím datové schránky. V datové zprávě žalovaný žalobce nazval jako *klienta* právního zástupce a sdělil mu informace o kázeňském řízení.

Z vyjádření žalovaného k žalobě neplyne, že by plná moc nebyla vůbec doručena, žalovaný pouze uvádí, že mu nebyla doručena standardním způsobem. Není však možné jednoznačně určit, zda a případně kdy byla plná moc ze dne 1. 3. 2022 žalovanému doručena.

16. Na základě spisového materiálu, který byl krajskému soudu předložen nebylo možné objasnit otázku doručení plné moci ze dne 1. 3. 2022, nebylo tak možné věcně námitku žalobce přezkoumat. Za účelem objasnění otázky doručení plné moci ze dne 1. 3. 2022 žalovanému proto krajský soud opětovně vyzval žalovaného usnesením ze dne 16. 11. 2022, č. j. 31 A 54/2022-85, k předložení **kompletního originálu správního spisu, včetně veškerých souvisejících podání, jakož i doručenek.**
17. Žalovaný opětovně zaslal krajskému soudu spisový materiál pouze v elektronické podobě. Součástí spisového materiálu zasláného na výzvu soudu byla i některá podání, která žalovaný původně krajskému soudu nezaslal. Součástí tohoto zasláného spisového materiálu byla i plná moc ze dne 1. 3. 2022. Ve vyjádření žalovaného k výzvě soudu je tato plná moc označena v sekci *související spisový materiál*. Z poskytnutého spisového materiálu, ani ze zasláného vyjádření žalovaného však nelze určit, zda a případně kdy byla tato plná moc žalovanému doručena. Na základě předloženého spisového materiálu nelze věrohodně rekonstruovat správní řízení za účelem přezkoumání procesního postupu žalovaného.
18. Opomenutí správního orgánu předložit správní spis, nemůže být důvodem pro neposkytnutí právní ochrany tomu, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen. Teprve nepředložení spisu po marné a opakované výzvě soudu, je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, přičemž je lhostejné, zda správní orgán na první výzvu nepředložil celý správní spis nebo jen jeho část, je-li zjevné, že chybí (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003–73). K povinnosti soudu opakovaně vyzvat správní orgán k předložení správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud též v rozsudku ze dne 27. 9. 2006, č. j. 6 As 33/2006 - 92, podle něhož *„pokud správní orgán nepředloží soudu správní spisy v souladu s výzvou podle § 74 odst. 1 s. ř. s., nelze bez dalšího rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, ale je nezbytné správní orgán k jejich předložení opětovně vyzvat, poučit jej o následcích, které by nepředložení spisu mohlo způsobit (§ 36 odst. 1 s. ř. s.), případně uložit sankci za neuposlechnutí výzvy soudu podle § 44 s. ř. s.“*
19. Žalovaný byl k předložení správního spisu poprvé vyzván přípisem ze dne 13. 6. 2022, který mu byl doručen dne 17. 6. 2022. Podruhé pak byl vyzván k předložení správního spisu usnesením ze dne 16. 11. 2022, které mu bylo doručeno dne 23. 11. 2022. Žalovaný byl poučen o tom, že v případě, že nepředloží úplný správní spis soudu ani v náhradní lhůtě, rozhodne ve věci soud na základě postoupeného materiálu, který žalovaný soudu předložil jako správní spis.
20. Vzhledem ke skutečnosti, že ani na výzvu soudu žalovaný kompletní originál správního spisu nepředložil, nebylo možné námitku procesního pochybení žalovaného věcně přezkoumat. Na základě dostupných podkladů nebylo objasněno, zda a případně kdy byla plná moc ze dne 1. 3. 2022 žalovanému doručena. Nebylo možné věrohodně rekonstruovat správní řízení za účelem ověření správnosti procesního postupu žalovaného. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003-73, uzavřel, že v těchto situacích bude zpravidla vhodné zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, neboť tento důvod kasace má přednost před ostatními důvody vyjmenovanými v

písmenech b) a c) § 76 s. ř. s. Vzhledem k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí se zdejší soud již nezabýval druhou žalobní námitkou žalobce.

V. Shrnutí a náklady řízení

21. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou. Proto napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1, písm. a) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný povinen odstranit vytýkané vady.
22. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem tvořených zaplaceným soudním poplatkem (400 Kč) a náklady za zastoupení advokátem za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby) a dva režijní paušály po 300 Kč, celkem tedy 6 800 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a částkou 1 428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše žalobci přiznaných nákladů tak činí 8 628 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. prosince 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu